

Grindsted Renseanlæg A/S
Grindsted Landevej 40
7200 Grindsted

Den 22. maj 2023
Sag nr. 23/02276

Genoptagelse og ændring af afgørelse om økonomiske rammer for 2022-2023

Vi genoptager og ændrer hermed vores afgørelse om jeres økonomiske rammer for 2022-2023 af 15. oktober 2021. Det gør vi som følge af Konkurrenceankenævnets kendelse af den 16. februar 2023 i sag VFL-7-2021, hvor Konkurrenceankenævnet ophæver afgørelsen for så vidt angår den del, der vedrører ikke-påvirkelige omkostninger på 275.000 kr. Konkurrenceankenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling ved Forsyningssekretariatet med henblik på godkendelse af eventuelle dokumenterede meromkostninger som følge af opfyldelse af de nationale sundhedsmyndigheders konkrete anbefalinger til forebyggelse af smittespredning af COVID-19.

Der er som en følge af genoptagelsen foretaget ændringer i opgørelsen af jeres ikke-påvirkelige omkostninger. Ændringerne fremgår her i afgørelsens kapitel 5 samt af fane 6 i Bilag A.

Herudover er der ikke foretaget ændringer i afgørelsen.

I 2019 modtog I økonomiske rammer for 2020-2021. I fik i 2021 nye økonomiske rammer for 2022-2023.

Vores afgørelse af 15. oktober 2021 om jeres økonomiske rammer for 2022-2023 blev sendt i høring den 15. september 2021 med høringsfrist den 29. september 2021.

I afgav den 17. september 2021 høringssvar vedrørende

- Tidligere godkendte særlige forhold
- Effektiviseringskrav.

Det var vores vurdering, at vi ikke kunne imødekomme jeres bemærkninger.

Begrundelserne fremgår af kapitel 11.

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 50 00
Fax 41 71 51 00
CVR-nr. 10 29 48 19
vand@kfst.dk
www.kfst.dk

FORSYNINGSEKRETARIATET

Forsyningssekretariatet
er en del af Konkurrence-
og Forbrugerstyrelsen.

I indgår i den totaløkonomiske benchmarking. I den forbindelse har vi identificeret et effektiviseringspotentiale i jeres økonomiske rammer. Jeres indtægtsrammer for 2022-2023 er derfor korrigeret med et generelt og et individuelt effektiviseringskrav.

Økonomiske rammer indeholder også en kontrol af, om I har overholdt de tidligere økonomiske rammer, justering af jeres eventuelle ikke-påvirkelige omkostninger og eventuelle nye tillæg eller fradrag, som påvirker jeres ramme for 2022 og frem.

Indtægtsrammerne udgør de samlede, årlige indtægter, som I må opkræve i 2022 og 2023.

I 2022 udgør jeres indtægtsramme: 27.375.245 kr.

I 2023 udgør jeres indtægtsramme: 26.467.001 kr.

Indtægtsrammerne er opgjort inklusive afgifter men eksklusive moms. Begrundelserne for indtægtsrammernes størrelse finder I på de følgende sider.

Høring

Høringen omhandler alene ændringerne vedrørende ikke-påvirkelige omkostninger angående force majeure efter ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 13, som er gengivet ovenfor, og som fremgår af afgørelsens kapitel 5 samt fane 2.1-2.4 og 6 i bilag A.

Vi skal bede jer fremsende eventuelle bemærkninger til denne genoptagne og ændrede afgørelse senest den 6. juni 2023. Hører vi ikke fra jer inden denne frist, er afgørelsen endelig.

Indhold

1. Indledning	4
2. Oversigt over jeres økonomiske rammer	5
2.1 Økonomisk ramme for 2022	5
2.2 Økonomisk ramme for 2023	6
2.3 Vejledende økonomisk ramme for 2024	7
2.4 Vejledende økonomisk ramme for 2025	8
3. Generelt effektiviseringskrav	9
4. Individuelt effektiviseringskrav	10
5. Ikke-påvirkelige omkostninger	15
6. Kontrol med overholdelse af jeres økonomiske ramme.....	18
7. Korrektion af tidligere økonomiske rammer.....	19
8. Tillæg	20
9. Tilknyttet virksomhed	22
10. Bortfald eller nedsættelse af omkostninger i rammen	23
11. Høringssvar til afgørelsen af den 15. oktober 2021	24
12. Klagevejledning	27

1. Indledning

I er omfattet af vandsektorloven og får derfor fastsat økonomiske rammer.¹ Rammerne er fastsat med hjemmel i vandsektorloven og bekendtgørelsen om økonomiske rammer for vandselskaber.²

En økonomisk ramme udgør en beløbsmæssig grænse for jeres samlede indtægter i et givent år og er opgjort på baggrund af jeres samlede omkostninger til transport, behandling og afledning af spildevand mod betaling, slamforbrænding for andre spildevandsanlæg og behandling af spildevand fra tømningsordninger.³ Alle indtægtsrammer er korrigeret med et generelt effektiviseringskrav.⁴

Driver I et vandselskab med både vandforsyningsaktiviteter og spildevandsaktiviteter, er de økonomiske rammer fastsat for hver forsyningsart.

I år får I nye økonomiske rammer i 2022-2023.

I har i indberetningsperioden fra den 1. marts - 15. april 2021 indberettet en årligt debiteret vandmængde på over 800.000 m³. Det betyder, at I er omfattet af den totaløkonomiske benchmarking.⁵

På baggrund af resultaterne fra benchmarkingen stiller vi et individuelt effektiviseringskrav til selskaber med potentiale for effektivisering.⁶

Jeres økonomiske rammer er delt op, så *begrundelsen* for det fastsatte beløb fremgår af de følgende kapitler, mens selve *beregningen* fremgår af bilag A.

På vores hjemmeside finder I vejledningen ”Sådan læser du din økonomiske ramme”. Den er tænkt som en hjælp, når I skal læse og forstå jeres økonomiske ramme inklusiv bilag:

www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/

¹ Jf. lbkg. nr. 1693 af 16/08/2021 (vandsektorloven) § 2, stk. 1

² Jf. bkg. nr. 2291 af 30/12/2020 (herefter ØR-bekendtgørelsen)

³ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 1, stk. 2

⁴ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 2. pkt.

⁵ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 6

⁶ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 1. pkt.

2. Oversigt over jeres økonomiske rammer

2.1 Økonomisk ramme for 2022

Oversigt over den økonomiske ramme		
Videreførte omkostninger fra den økonomiske ramme for 2021	26.986.578	kr.
Nye tillæg - Drift	43.334	kr.
Nye tillæg - Anlæg	0	kr.
Bortfald eller nedsættelse af omkostninger - Drift	0	kr.
Bortfald eller nedsættelse af omkostninger - Anlæg	0	kr.
Tidligere tilknyttet virksomhed - Drift	0	kr.
Tidligere tilknyttet virksomhed - Anlæg	0	kr.
Prisudvikling i kr.	89.199	kr.
Individuelt effektiviseringskrav	-542.382	kr.
Generelt effektiviseringskrav - Drift	-279.072	kr.
Generelt effektiviseringskrav - Anlæg	-203.937	kr.
Omkostninger i alt	26.093.718	kr.
Ikke-påvirkelige omkostninger		
Ikke-påvirkelige omkostninger	1.581.410	kr.
Periodevise driftsomkostninger		
Periodevise driftsomkostninger	0	kr.
Engangstillæg		
Engangstillæg - Drift	0	kr.
Engangstillæg - Anlæg	0	kr.
Engangstillæg i alt	0	kr.
Kontrol med overholdelse af økonomiske rammer		
Kontrol med overholdelse af den økonomiske ramme	-299.883	kr.
Korrektion af den økonomiske ramme for 2020		
Korrektion af den økonomiske ramme for 2020	0	kr.
Indtægter fra tilbagebetalt skat eller sambeskatningsbidrag som følge af skattesagen		
Nedsættelse af økonomisk ramme som følge af skattesagen	0	kr.
Økonomisk ramme for 2022	27.375.245	kr.

2.2 Økonomisk ramme for 2023

Oversigt over den økonomiske ramme		
Videreførte omkostninger fra den økonomiske ramme for 2022	26.093.718	kr.
Bortfald eller nedsættelse af omkostninger - Drift	0	kr.
Bortfald eller nedsættelse af omkostninger - Anlæg	0	kr.
Prisudvikling i kr.	86.109	kr.
Individuelt effektiviseringskrav	-523.597	kr.
Generelt effektiviseringskrav - Drift	-274.393	kr.
Generelt effektiviseringskrav - Anlæg	-201.582	kr.
Omkostninger i alt	25.180.255	kr.
Ikke-påvirkelige omkostninger		
Ikke-påvirkelige omkostninger	1.586.629	kr.
Periodevise driftsomkostninger		
Periodevise driftsomkostninger	0	kr.
Engangstillæg		
Engangstillæg - Drift	0	kr.
Engangstillæg - Anlæg	0	kr.
Engangstillæg i alt	0	kr.
Kontrol med overholdelse af økonomiske rammer		
Kontrol med overholdelse af den økonomiske ramme	-299.883	kr.
Indtægter fra tilbagebetalt skat eller sambeskatningsbidrag som følge af skattesagen		
Nedsættelse af økonomisk ramme som følge af skattesagen	0	kr.
Økonomisk ramme for 2023	26.467.001	kr.

2.3 Vejledende økonomisk ramme for 2024

Oversigt over den økonomiske ramme		
Videreførte omkostninger fra den økonomiske ramme for 2023	25.180.255	kr.
Bortfald eller nedsættelse af omkostninger - Drift	0	kr.
Bortfald eller nedsættelse af omkostninger - Anlæg	0	kr.
Prisudvikling i kr.	83.095	kr.
Individuelt effektiviseringskrav	-505.267	kr.
Generelt effektiviseringskrav - Drift	-269.793	kr.
Generelt effektiviseringskrav - Anlæg	-199.254	kr.
Omkostninger i alt	24.289.036	kr.
Ikke-påvirkelige omkostninger		
Ikke-påvirkelige omkostninger	1.591.864	kr.
Periodevise driftsomkostninger		
Periodevise driftsomkostninger	0	kr.
Engangstillæg		
Engangstillæg - Drift	0	kr.
Engangstillæg - Anlæg	0	kr.
Engangstillæg i alt	0	kr.
Indtægter fra tilbagebetalt skat eller sambeskatningsbidrag som følge af skattesagen		
Nedsættelse af økonomisk ramme som følge af skattesagen	0	kr.
Økonomisk ramme for 2024	25.880.901	kr.

2.4 Vejledende økonomisk ramme for 2025

Oversigt over den økonomiske ramme		
Videreførte omkostninger fra den økonomiske ramme for 2021	26.986.578	kr.
Nye tillæg - Drift	43.334	kr.
Nye tillæg - Anlæg	0	kr.
Bortfald eller nedsættelse af omkostninger - Drift	0	kr.
Bortfald eller nedsættelse af omkostninger - Anlæg	0	kr.
Tidligere tilknyttet virksomhed - Drift	0	kr.
Tidligere tilknyttet virksomhed - Anlæg	0	kr.
Prisudvikling i kr.	89.199	kr.
Individuelt effektiviseringskrav	-542.382	kr.
Generelt effektiviseringskrav - Drift	-279.072	kr.
Generelt effektiviseringskrav - Anlæg	-203.937	kr.
Omkostninger i alt	26.093.718	kr.
Ikke-påvirkelige omkostninger		
Ikke-påvirkelige omkostninger	1.581.410	kr.
Periodevise driftsomkostninger		
Periodevise driftsomkostninger	0	kr.
Engangstillæg		
Engangstillæg - Drift	0	kr.
Engangstillæg - Anlæg	0	kr.

3. Generelt effektiviseringskrav

Jeres økonomiske rammer er korrigeret med et generelt effektiviseringskrav på jeres *drifts- og anlægsomkostninger*. Det generelle effektiviseringskrav er en del af det samlede effektiviseringskrav. Alle selskaber pålægges et årligt et generelt effektiviseringskrav, der følger af produktivtetsudviklingen på konkurrenceudsatte markeder.

Det generelle effektiviseringskrav på driftsomkostningerne⁷ udgør altid to procent af de driftsomkostninger, der indgår i jeres indtægtsramme, mens det generelle effektiviseringskrav på anlægsomkostninger⁸ varierer årligt, da den afhænger af den årlige produktivtetsudvikling.⁹

Produktivtetsudviklingen på anlæg er i år beregnet til 1,48 pct. Beregningen fremgår af ”Pris- og produktivtetsudvikling, 2021”, som er tilgængelig på vores hjemmeside:

www.kfst.dk/vandtilsyn/analyser/

Afgørelse

Det generelle effektiviseringskrav til jeres driftsomkostninger udgør 279.072 kr. i 2022 og 274.393 kr. i 2023.

Det generelle effektiviseringskrav til jeres anlægsomkostninger udgør 203.937 kr. i 2022 og 201.582 kr. i 2023.

Opgørelsen af jeres generelle effektiviseringskrav fremgår af fane 4.1 og 4.2 i bilag A.

⁷ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 3. pkt.

⁸ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 4. pkt.

⁹ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1 og 2 samt § 10, stk. 2

4. Individuelt effektiviseringskrav

Det individuelle effektiviseringskrav stilles på baggrund af resultatet fra benchmarkingen, der sammenligner selskabernes omkostningseffektivitet for deres drifts- og anlægsaktiviteter.

Det individuelle effektiviseringskrav skal tilskynde de mindre effektive selskaber til at blive lige så effektive som de mest effektive i sektoren. Det sker ved gradvist at bringe selskabernes indtægtsrammer ned til et effektivt niveau på baggrund af effektiviseringspotentialet. Det individuelle effektiviseringskrav stilles til indtægtsrammerne og ikke de faktiske omkostninger.¹⁰

Det individuelle effektiviseringskrav er et fastsat årligt krav, der maksimalt kan udgøre to pct. af den årlige indtægtsramme fratrasket ikke-på-virkelige omkostninger.¹¹

Vi offentliggør hvert år, hvornår et selskab er vurderet som effektivt (selskabets effektive omkostningsniveau) samt metoden for vores beregninger, både for selve benchmarkingen og for fastlæggelsen af de individuelle effektiviseringspotentialer og -krav på vores hjemmeside.¹²

Afgørelse

Resultatet fra benchmarkingen, og de efterfølgende beregninger til brug for fastlæggelsen af jeres effektive omkostningsniveau, viser, at I har et effektivt omkostningsniveau, der er lavere end jeres nuværende indtægtsramme. Det betyder, at vi har identificeret et effektiviseringspotential. På den baggrund er jeres nye indtægtsrammer korrigeret med et individuelt effektiviseringskrav.¹³

Vi har beregnet jeres individuelle effektiviseringskrav til at være 2 pct. Det betyder, at jeres økonomiske ramme er justeret med et årligt individuelt effektiviseringskrav.

Det individuelle effektiviseringskrav udgør 542.382 kr. i 2022 og 523.597 kr. i 2023.

¹⁰ Læs mere om, hvilke elementer der indgår i benchmarkingen samt metoderne for beregninger i ”Metode for beregning af individuelle effektiviseringskrav - Benchmarking af spildevandsselskaber til brug for de økonomiske rammer 2022-2023”:

<https://www.kfst.dk/vandtilsyn/benchmarking/okonomiske-rammer-modelbeskrivelse-og-resultater/benchmarking-2022/>

¹¹ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1

¹² Jf. ØR-bekendtgørelsens § 7, stk. 3. Læs mere på hjemmesiden:

<https://www.kfst.dk/vandtilsyn/benchmarking/okonomiske-rammer-modelbeskrivelse-og-resultater/benchmarking-2022/>

¹³ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 1, 1. pkt.

Opgørelsen af jeres individuelle effektiviseringskrav fremgår af fane 5 i bilag A. Bilag C indeholder jeres gennemførte investeringer fra 2010 til og med 2020, der indgår i benchmarkingen.

Særlige forhold

I benchmarkingen tager vi hensyn til eventuelle særlige forhold¹⁴. Et forhold er særligt, når aktiviteten, det vedrører, er særlig, følger af en rammebetingelse og medfører en væsentlig omkostning for jer.¹⁵ Hvis et forhold lever op til de nævnte kriterier, vil jeres omkostningsgrundlag i benchmarkingen som udgangspunkt blive korrigeret.

I har i indberetningen til dette års benchmarking søgt om særlige forhold for omkostninger til:

- ”Termisk hydrolyse”: 1.062.534 kr. i 2019 og 738.403 kr. i 2020.
- ”Kulstoftilsætning”: 296.553 kr. i 2019 og 735.603 kr. i 2020.
- ”Skærpet renskrav 10% el”: 254.737 kr. i 2019 og 231.822 kr. i 2020.
- ”Corona”: 275.000 kr. i 2020.

Samlet vurdering af særlige forhold

Det er vores vurdering, at jeres ansøgning vedrørende ”Termisk hydrolyse”, ”Kulstoftilsætning”, ”Skærpet renskrav 10% el” og ”Corona” ikke opfylder de tre kriterier for særlige forhold. Det medfører, at jeres omkostningsgrundlag i benchmarkingen ikke er blevet korrigeret.

Termisk hydrolyse

I har søgt om særlige forhold for omkostninger til ”Termisk hydrolyse”.

I angiver, at I har installeret termisk hydrolyse, der bruger en del strøm til opvarmning. I angiver, at termisk hydrolyse slår slammet i finere partikler, så der skal tilsættes mere polymer for at samle det igen.

I har ikke i jeres ansøgning redegjort for, at der er tale om en ekstra aktivitet, som I på grund af udefrakommende forhold er nødt til at udføre, herunder er blevet pålagt at udføre.

I har derfor ikke dokumenteret, at forholdet opfylder kriteriet om rammebetingelse, hvorfor vi ikke kan godkende forholdet som værende et særligt forhold.

På baggrund af ovenstående er jeres omkostningsgrundlag i benchmarkingen ikke korrigeret.

¹⁴ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 8

¹⁵ Læs mere i ”Indberetningsvejledning til benchmarking - Spildevand”, afsnit 5.4:

<https://www.kfst.dk/media/pyvnlaxb/indberetningsvejledning-til-benchmarking-spildevand.pdf>

Kulstoftilsætning

I har søgt om særlige forhold for omkostninger til ”Kulstoftilsætning”.

Det fremgår af jeres ansøgning, at I har et ekstremt misforhold mellem BOD/N som gør, at I må tilsætte kulstof. I angiver, at dette skyldes, at I har ombygget jeres renseanlæg til ”Billund BioRefinery”, og at det i den forbindelse har vist sig, at ”Anitamox”, der skulle rense rejektivand fra energiproduktionen ikke virker.

Det er generelt ikke særligt, at have omkostninger til et højt BOD/COD/N forhold, da det ikke kun er enkelte eller få selskaber, der har omkostninger hertil.

I har ikke i jeres ansøgning godtgjort, at de indberettede omkostninger til et BOD/N forhold, der ligger uden for normalen, er særlige for jer til sammenligning med andre spildevandselskaber, der også har et BOD/N forhold, der ligger uden for normalen.

Det er derfor vores vurdering, at omkostninger til ” Kulstoftilsætning” ikke lever op til kriteriet om særlighed.

I har ikke i jeres ansøgning godtgjort, at der er tale om en ekstra aktivitet, som I på grund af udefrakommende forhold er nødt til at udføre. I har således ikke i jeres ansøgning godtgjort, at forholdet lever op til kriteriet om rammebetingelse.

Vi gør i øvrigt opmærksom på, at vi i 2019 opdaterede omkostningsækvivalenter for renseanlæg, så den inkluderer både BOD, COD og N. Det er derfor vores vurdering, at benchmarkingmodellen tager højde for, hvis forholdet mellem de tre måder at opgøre den faktiske belastning ikke ligger inden for normalen.

Det er således vores vurdering, at forholdet ikke lever op til kriterierne om særlighed og rammebetingelse, hvorfor der ikke er tale om et særligt forhold.

På baggrund af ovenstående er jeres omkostningsgrundlag i benchmarkingen ikke korrigeret.

Skærpet renskrav 10% el

I har søgt om særlige forhold for omkostninger til ”Skærpet renskrav 10% el”.

Det er generelt ikke særligt at have omkostninger til skærpede renskrav, da det ikke kun er enkelte eller få selskaber, der har omkostninger hertil.

I har ikke i jeres ansøgning godtgjort, at de indberettede omkostninger til skærpede renskrav er særlige for jer til sammenligning med andre spildevandselskaber, der også har skærpede renskrav.

Det er derfor vores vurdering, at omkostninger til ”Skærpede renskrav” ikke lever op til kriteriet om særlighed, hvorfor der ikke er tale om et særligt forhold.

På baggrund af ovenstående er jeres omkostningsgrundlag i benchmarkingen ikke korrigeret.

Corona

I har søgt om særlige forhold for omkostninger til ”Corona”.

I angiver i jeres ansøgning, at I har meromkostninger til hjemsendte medarbejdere på grund af Corona.

Det er generelt ikke særligt at have omkostninger til Corona, da Corona er et forhold, der gør sig gældende for en række selskaber, der må formodes at have haft lignende omkostninger i forbindelse med pandemien.

I har i jeres ansøgning ikke godtgjort, at de indberettede omkostninger til Corona er særlige for jer i sammenligning med andre spildevandselskaber.

Det er derfor vores vurdering, at omkostninger til ”Corona” ikke lever op til kriteriet om særlighed.

Det er således vores vurdering, at forholdet ikke lever op til kriteriet om særlighed, hvorfor der ikke er tale om et særligt forhold.

På baggrund af ovenstående er jeres omkostningsgrundlag i benchmarkingen ikke korrigeret.

Øvrige aktiver

I benchmarkingen af selskaberne tager vi hensyn til aktiver, der undtagelsesvist og eventuelt kun midlertidigt ikke er sammenlignelige i benchmarkingen, fordi de hverken direkte eller indirekte er indeholdt i pris- og levetidskataloget (såkaldte ”øvrige aktiver”). Øvrige aktiver indgår ikke i benchmarkingens omkostningsgrundlag.

I har ikke søgt om at få behandlet nogle aktiver som øvrige.

Costdriveranalyse

Efter benchmarkingen undersøger vi, om selskabernes resultat fra benchmarkingen i høj grad er påvirket af en særlig costdriver-sammensætning. Et selskabs costdriver-sammensætning er et selskabs sammensætning af aktiver og aktiviteter, som indgår i benchmarkingmodellen.

Costdriveranalysen viser, at I ikke får en for lav efficiensscore som følge af en særlig sammensætning af aktiver og aktiviteter i jeres selskab. Det betyder, at der ikke er grundlag for at justere jeres efficiensscore. Costdriveranalysen er beskrevet nærmere i bilag 5 til ”Metode for beregning af

individuelle effektiviseringskrav - Benchmarking af spildevandsselskaber til brug for de økonomiske rammer 2022-2023", mens resultaterne fremgår af bilag 1 til samme dokument.¹⁶

¹⁶ <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/benchmarking/okonomiske-rammer-modelbeskrivelse-og-resultater/benchmarking-2022/>

5. Ikke-påvirkelige omkostninger

Vi justerer hvert år jeres ikke-påvirkelige omkostninger i forhold til det indberettede niveau for samme type omkostninger året før.¹⁷

Afgørelse

I har indberettet 275.000 kr. som omkostninger til force majeure.¹⁸ I har oplyst, at omkostningerne relaterer sig til løn til hjemsendte medarbejdere. I har oplyst, at beløbet svarer til den ekstra lønomkostning, der har været i 2020 pga. COVID-19.

I har yderligere oplyst, at I ligeledes i 2020 har haft omkostninger til:

Valentin ekstra rengøring:	9.349 kr.
Hæve/sænkeborde til hjemmearbejdspladser:	30.026 kr.
Skærmvægge mellem arbejdspladser:	15.336 kr.
Spritdispensere mm.:	4.606 kr.
I alt:	<u>59.317 kr.</u>

I har oplyst, at alle omkostningerne er en følge af COVID-19 pandemiens første fase. Omkostningerne er brugt til at undgå smitte af sårbare, smittespredning samt til hjemmearbejdspladser.

Af Konkurrenceankenævnets kendelse af den 28. juli 2022 i sag VFL-5-2021 fremgår følgende om begrebet force majeure i henhold til ØR-bekendtgørelsens bestemmelse herom: ”Konkurrenceankenævnet finder, at begrebet force majeure i ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 13, må antages at omfatte tilfælde, hvor uforudsigelige hændelser, som vandselskaberne ikke har kontrol over og ikke kan afværge, midlertidigt eller permanent nødvendiggør afholdelse af omkostninger, som vandselskabet ikke ellers ville have afholdt. Det er nævnets opfattelse, at COVID-19 – i hvert fald i perioden, hvor COVID-19 blevet karakteriseret som en samfundskritisk sygdom, jf. lov nr. 285 af 27. februar 2021 om epidemier mv. (epidemiloven) § 2, stk. 4 – må anses som en ekstraordinær og uforudsigelig hændelse omfattet af dette begreb. Heraf følger, at de omkostninger, som vandselskaber har måtte afholde udelukkende for at opfylde de nationale sundhedsmyndigheders konkrete anbefalinger til forebyggelse af smittespredning af COVID-19, herunder rengøringskrav, afstandskrav og hjemsendelse i forbindelse med opfyldelse af krav om selvisolation, må anses som omkostninger omfattet af ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 13.”

Det følger af Konkurrenceankenævnets kendelse, at omkostninger, som følge af restriktioner i forbindelse med opfyldelse af de nationale sundhedsmyndigheders konkrete anbefalinger til forebyggelse af smittespredning af COVID-19, herunder rengøringskrav, afstandskrav og hjemsen-

¹⁷ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4-6

¹⁸ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 13

delse i forbindelse med opfyldelse af krav om selvisolation, skal dokumenteres og ligge ud over de omkostninger, som et vandselskab ellers ville afholde som følge af ordinær drift. Kan et vandselskab dokumentere at have afholdt sådanne meromkostninger, er der tale om ikke-påvirkelige omkostninger, jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 13.

Ekstra rengøring, hæve-/sænkeborde til hjemmearbejdspladser, skærmvægge mellem arbejdspladser og spritdispensere mm.

Det er vores vurdering, at omkostningerne på samlet 59.317 kr. til ekstra rengøring, hæve-/sænkeborde til hjemmearbejdspladser, skærmvægge og spritdispensere mm. kan godkendes som dokumenterede meromkostninger som følge af force majeure, da omkostningerne udelukkende er afholdt for at opfylde de nationale sundhedsmyndigheders konkrete anbefalinger til forebyggelse af smittespredning af COVID-19. Der er således tale om dokumenterede meromkostninger.

Hjemsendte medarbejdere – uproduktive arbejdstimer

I har oplyst, at I som følge af COVID-19 har hjemsendt særlige sårbare i driften, hvor hjemmearbejde ikke var muligt samt hjemsendt medarbejdere for at begrænse smittefare. Ved hjemsendelse har I skulle opretholde medarbejdernes løn, uden at I fik en arbejdsindsats til gengæld.

I har som dokumentation for, at der er tale om meromkostninger til løn som følge af COVID-19 fremsendt en opgørelse over jeres samlede lønomkostninger for henholdsvis 2019 og 2020, der viser en stigning af jeres samlede lønomkostninger på 272.973 kr. Som yderligere dokumentation har I fremsendt en oversigt over den løn, som er udbetalt til hjemsendte medarbejdere som følge af COVID-19, som viser en lønomkostning på 258.477 kr.

Vi har ved mail af 21. april 2023 bedt jer om at redegøre nærmere for, hvad stigningen i jeres lønomkostninger fra 2019 til 2020 dækker over. I har ved mail af 4. maj 2023 henvist til den allerede fremsendte dokumentation for omkostningerne på 317.794 kr. i forbindelse med COVID-19. I mailen angiver I igen, at dette beløb dækker over løn til hjemsendte medarbejdere, som I har måtte udbetale løn til, selvom I ikke fik en arbejdsydelse til gengæld samt yderligere tiltag med henblik på smitteforebyggelse. I har anført, at I ikke ville have afholdt udgifter til løn uden at få en arbejdsydelse til gengæld, hvis det ikke havde været for COVID-19.

Det følger af Konkurrenceankenævnets kendelse, at omkostninger som følge af nedlukning og hjemsendelse i forbindelse med opfyldelse af de nationale sundhedsmyndigheders krav om selvisolation, skal ligge ud over de omkostninger, som et vandselskab – uanset COVID-19 – ville afholde som følge af ordinær drift, for at der kan være tale om ikke-påvirkelige omkostninger, jf. ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 13. Det kan f.eks. være omkostninger til ekstra rengøring mv., jf. ovenstående.

Med henblik på en vurdering af, hvorvidt I har afholdt omkostninger til løn, som ligger ud over de lønomkostninger, som I – uanset COVID-19 –

ville have afholdt, har vi den 21. april 2023 bedt jer redegøre for, hvad stigningen i jeres lønomkostninger fra 2019 til 2020 dækkede over. I har den 4. maj 2023 igen henvist til, at I har måtte fortsætte udbetaling af løn til jeres hjemsendte medarbejdere, selvom I ikke fik en modydelse herfor.

På baggrund heraf er det vores vurdering, at I ikke har dokumenteret, at jeres lønomkostninger til hjemsendte medarbejdere for uproduktive arbejdstimer adskiller sig fra almindelige lønomkostninger, hvorfor der er tale om ordinære driftsomkostninger. Der er således ikke tale om omkostninger, som udelukkende er afholdt som en konsekvens af COVID-19, og som ligger ud over de omkostninger, som I ellers ville have afholdt som følge af den ordinære drift. Det at I angiver, at I ikke har fået en modydelse for de lønomkostninger, som er gået til uproduktive arbejdstimer, gør ikke, at der er tale om en meromkostning. Omkostningen kan derfor ikke godkendes som en ikke-påvirkelig omkostning efter ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 13.

Vi kan på baggrund heraf hverken godkende de 272.973 kr. eller de 258.477 kr., som en ikke-påvirkelig omkostning efter ØR-bekendtgørelsens § 9, stk. 4, nr. 13.

Vi har godkendt jeres øvrige indberettede ikke-påvirkelige omkostninger. Samlet set er jeres ikke-påvirkelige omkostninger 1.571.024 kr. De er indregnet i jeres økonomiske ramme for 2022.

Opgørelsen af jeres ikke-påvirkelige omkostninger fremgår af fane 6 i bilag A.

6. Kontrol med overholdelse af jeres økonomiske ramme

Vi kontrollerer i året før starten af hver reguleringsperiode, om I har overholdt jeres økonomiske rammer i kontrolperioden.¹⁹ Første år i en reguleringsperiode kontrollerer vi også, om I har overholdt jeres økonomiske rammer i den foregående reguleringsperiode. Jeres igangværende reguleringsperiode er 2020-2021. Kontrolperioden løber fra året før reguleringsperiodens start til året før reguleringsperiodens slutning, dvs. 2019-2020.

Jeres økonomiske ramme for sidste år indeholdt en opgørelse af, hvorvidt I havde overholdt jeres indtægtsramme for 2019. I år kontrollerer vi, om I har overholdt jeres indtægtsramme for 2020, og vi laver en samlet kontrol af perioden 2019-2020.

Læs mere om metoden for, hvordan vi foretager kontrol med overholdelse af de økonomiske rammer samt muligheden for opkrævning eller tilbageførsel af differencer på vores hjemmeside:

www.kfst.dk/vandtilsyn/vejledninger/

Afgørelse

I har ikke overholdt jeres indtægtsramme for 2019 med 2.983.413 kr.

I har ikke overholdt jeres indtægtsramme for 2020 med 334.227 kr.

Over kontrolperioden for 2019 og 2020 har I ikke overholdt jeres indtægtsrammer.

Kontrollen af jeres indtægtsrammer for 2019 og 2020 har vist, at I har opkrævet flere indtægter end jeres indtægtsrammer for 2019 og 2020 tillod. Dermed har I i begge år en negativ difference mellem jeres indtægtsrammer og jeres indtægter.

Den samlede negative difference for 2019 og 2020 bliver indregnet som et fradrag i jeres indtægtsrammer for 2022-2023.²⁰

I har mulighed for at modregne den negative difference for 2020 ved at opkræve tilsvarende mindre i 2021, da 2021 er sidste år i reguleringsperioden.²¹ Sker det bliver der korrigeret herfor i næste års indtægtsramme. Da 2019 var sidste år i reguleringsperioden kan den negative difference for 2019 ikke modregnes i et senere år.²²

Opgørelsen af kontrollen med overholdelsen af jeres økonomiske ramme fremgår af fane 7 i bilag A.

¹⁹ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 18, stk. 7

²⁰ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 18, stk. 9

²¹ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 18, stk. 9

²² Jf. ØR-bekendtgørelsens § 18, stk. 9

7. Korrektion af tidligere økonomiske rammer

Ved overgangen til den nuværende regulering, med virkning fra 2016, bevarer de tidligere udmeldte afgørelser deres gyldighed. Derfor fremgår de budgetterede omkostninger for medfinansieringsprojekter og periodevise driftsomkostninger fortsat i jeres rammer, og tillæggene hertil bliver korrigeret årligt. De budgetterede omkostninger korrigeres på baggrund af jeres faktiske afholdte omkostninger til de tidligere godkendte medfinansieringsprojekter og periodevise driftsomkostninger.

Driftsomkostninger til medfinansieringsprojekter

I har ikke søgt om tillæg til medfinansieringsprojekter efter prisloftreguleringen. Vi har derfor ikke foretaget en korrektion.

Periodevise driftsomkostninger godkendt efter prisloftreguleringen

I har ikke søgt om tillæg til periodevise driftsomkostninger efter prisloftreguleringen. Vi har derfor ikke foretaget en korrektion.²³

²³ Jf. prisloftbekendtgørelsens § 8, stk. 2, nr. 1

8. Tillæg

I har hvert år mulighed for at søge om nye tillæg til jeres økonomiske rammer. Disse omfatter tillæg til mål (indenfor områderne miljø, sundhed, energieffektivitet, klimaindsatser, forsyningssikkerhed eller service), flytning af forsyningsledninger, udvidelse af forsyningsområdet eller håndteret vandmængde, medfinansieringsprojekter omfattet af reglerne før 1. januar 2021, supplerende investeringstillæg, tilbagebetaling af vejbidrag, periodevise driftsomkostninger og justering af den økonomiske ramme.²⁴ Tillæg til anlægsprojekter, der var igangsat senest den 1. marts 2016, indgår også i dette kapitel.²⁵

Afgørelse

I har i årets indberetningen ansøgt om følgende tillæg:

1. Byggemodninger

Nedenfor kan I se afgørelsen for jeres ansøgninger. Opgørelsen af jeres tillæg fremgår af fane 10.1 og 10.2 i bilag A.

1. Byggemodninger

I har ansøgt om at få øget jeres økonomiske ramme med et tillæg som følge af udvidelse af jeres forsyningsområde.

Det er vores vurdering, at I opfylder betingelserne for at få et tillæg. Jeres tillæg udgør 43.191 kr. og bliver indregnet i jeres økonomiske ramme for 2022 og frem.

Det samlede årlige tillæg dækker over årlige driftsomkostninger på 43.191 kr.

Begrundelse

For at få tillæg skal der være sket en udvidelse af jeres forsyningsområde eller håndterede vandmængder. I skal derudover godtgøre, at jeres årlige drifts- eller anlægsomkostninger er forøget som følge af udvidelsen af jeres forsyningsområde eller håndterede vandmængder. Det er os, der fastsætter tillæggets størrelse.²⁶

Udvidelse af jeres forsyningsområde eller håndterede vandmængder

I har oplyst, at der er sket en udvidelse af jeres forsyningsområde grundet byggemodninger. I har indsendt dokumentation for dette i form af blandt andet en opgørelse.

²⁴ Jf. ØR-bekendtgørelsens §§ 11, 13, stk. 2 og 15

²⁵ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 19, stk. 5-7

²⁶ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 11, stk. 5

Det er på baggrund af jeres oplysninger vores vurdering, at I har godtgjort, at der er sket en udvidelse af jeres forsyningsområde.

I har endvidere oplyst, at I som følge af udvidelsen har haft samlede driftsomkostninger på 43.191 kr. I har opgjort forøgelsen af jeres driftsomkostning ud fra en beregning af jeres gennemsnitlige driftsomkostning. tilslutning. Denne beregnede gennemsnitlige driftsomkostning er herefter ganget med forøgelsen af jeres antal tilslutninger i 2020, som følge af udvidelsen.

På baggrund heraf samt sagens øvrige oplysninger er det vores vurdering, at det kan anses for godtgjort, at de indberettede driftsomkostninger kan henføres til udvidelsen.

9. Tilknyttet virksomhed

I har mulighed for at få overflyttet aktiviteter fra tilknyttet virksomhed til hovedvirksomheden. Det indebærer aktiviteter, som før den 1. januar 2017 var tilknyttet virksomhed efter de tidligere regler, men som i dag bliver betragtet som en del af hovedvirksomheden.²⁷ Indtægtsrammerne bliver justeret på basis af de indmeldte drifts- og anlægsomkostninger for 2020. Når aktiviteten er en del af hovedvirksomheden, er den omfattet af de generelle krav om effektivisering, der gælder for den økonomiske ramme.

Afgørelse

I har ikke indsendt oplysning om, at I ønsker at overføre aktiviteter fra en tilknyttet virksomhed til hovedvirksomheden, hvorfor vi ikke har foretaget ændringer i jeres indtægtsramme.

²⁷ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 20, stk. 2

10. Bortfald eller nedsættelse af omkostninger i rammen

Når omkostninger, der ligger til grund for automatisk videreførte tillæg, enten bliver nedsat eller bortfalder, skal I oplyse om det. Det gælder for omkostninger til mål, miljø- og servicemål efter de tidligere regler, medfinansieringsprojekter omfattet af reglerne før 1. januar 2021 og udvidelse af forsyningsområdet eller håndterede vandmængder.

Afgørelse

I har ikke indsendt oplysning om, at der er sket bortfald eller nedsættelse af omkostninger til automatisk videreførte tillæg.²⁸

²⁸ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 12, stk. 2

11. Høringssvar til afgørelsen af den 15. oktober 2021

I har den 17. og den 23. september 2021 afgivet høringssvar til jeres økonomiske rammer for 2022-2023. Jeres bemærkninger vedrører:

- Tidligere godkendte særlige forhold
- Effektiviseringskrav.

Jeres høringssvar har ikke givet anledning til ændringer i jeres økonomiske rammer for 2022-2023, hvorfor denne afgørelse ikke er korrigeret i forhold til den tidligere tilsendte. Begrundelsen følger nedenfor.

Tidligere godkendte særlige forhold

I har i jeres høringssvar af 17. september 2021 spurgt, hvorfor tidligere godkendte særlige forhold ikke længere godkendes.

I jeres høringssvar af 23. september har I angivet, at I tidligere har fået godkendt tre særlige forhold, som I i år har fået afvist. I jeres ansøgning om at få behandlet omkostninger til termisk hydrolyse som et særligt forhold, henviser I i jeres høringssvar til "*Klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*" som rammebetingelse for forholdet, idet I mener, at aftalen pålægger jer at være klima- og energineutrale inden 2030. I anmoder om at få termisk hydrolyse godkendt som et særligt forhold indtil dem, som I bliver sammenlignet med, også lever op til den del af klimaplanen.

I jeres ansøgninger om at få behandlet omkostninger til kulstoftilsætning og skærpede renskrav som særlige forhold, mener I, at særligheden må afhænge af, hvad frontelskaberne gør. I beder os derfor opgive en række generelle oplysninger om frontelskaberne.

Jeres bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer i jeres økonomiske rammer.

Hvert år tager vi konkret stilling til, om ansøgte omkostninger – eventuelt fortsat – kan behandles som særlige. At I tidligere har fået behandlet et forhold som særligt betyder dermed ikke, at I nødvendigvis også fremover vil få behandlet forholdet på samme måde. Vi har i år foretaget en konkret vurdering af, hvorvidt jeres ansøgning om særlige forhold lever op til de tre kriterier: særlighed, rammebetingelse og væsentlighed, jf. indberetningsvejledningen s. 41.²⁹

I har i høringssvarperioden indsendt nye oplysninger i form af "*Klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi*" som dokumentation på rammebetingelsen for jeres ansøgning om at få termisk hydrolyse behandlet som et særligt forhold. Vi har på baggrund af en konkret vurdering

²⁹ <https://www.kfst.dk/media/pyvnlaxb/indberetningsvejledning-til-benchmarking-spildevand.pdf>

medtaget de nye oplysninger, da vi har haft mulighed for at inddrage oplysningerne og samtidigt træffe samtlige afgørelser af en tilfredsstillende kvalitet inden for den i medfør af lovgivningen fastsatte frist.³⁰

Klimaplanen for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi indeholder en række mål og en række initiativer, der blandt andet skal implementeres gennem lovgivning. Vi vurderer, at klimaplanen ikke direkte pålægger jer ekstra aktiviteter, som I er nødt til at udføre. Det er derfor fortsat vores vurdering, at forholdet ikke lever op til kriteriet om rammebetingelse, hvorfor der ikke er tale om et særligt forhold.

Vi bemærker i øvrigt, at klimaplanen retter sig mod samtlige vandselskaber. For at et forhold kan godkendes som et særligt forhold, skal det også leve op til kriteriet om særlighed og dermed vedrøre aktiviteter, der kun gælder for enkelte eller få selskaber.

For så vidt angår jeres ansøgninger om at få behandlet omkostninger til kulstoftilsætning og skærpede renskrav som særlige forhold, opgør vi ikke den generelle information, I efterspørger for frontelskaber. Vurderingen af, hvorvidt et forhold kan betragtes som særligt afhænger dog ikke af specifikke forhold for frontelskaber, men derimod af om et forhold lever op til de tre førnævnte kriterier. Vi vurderer derfor fortsat, at jeres ansøgninger om at få behandlet de pågældende omkostninger som særlige forhold ikke lever op til kriterierne, hvorfor der ikke er tale om særlige forhold.

Individuelt effektiviseringskrav

I har i jeres høringssvar af 17. september 2021 angivet, at I med årets og tidligere års effektiviseringskrav samlet set er pålagt årlige effektiviseringskrav på 7 mio. kr. I angiver, at dette svarer til 33 pct. af jeres samlede driftsomkostninger. I spørger, hvordan I skal kunne lave denne besparelse. Jeres bemærkning har ikke givet anledning til ændringer i jeres økonomiske rammer.

I har i jeres høringssvar af 23. september angivet, at I ikke vil acceptere, at der foretages en luftkorrektur, idet der ikke er hjemmel til det. I beder os fremsende beregningen af jeres individuelle effektiviseringskrav og hvor meget luftkorrektur udgør heraf. I angiver, at I ikke vil acceptere, at jeres individuelle effektiviseringskrav overstiger 2 pct. af indtægtsrammen minus IPO og almindeligt effektiviseringskrav.

Det samlede effektiviseringskrav til jeres økonomiske ramme skal udgøres af et årligt generelt og et eventuelt individuelt effektiviseringskrav, jf. ØR-bekendtgørelsens § 9. Heraf fremgår også, at det generelle effektiviseringskrav skal udgøre 2 pct. af jeres driftsomkostninger. Hertil skal beregnes et generelt effektiviseringskrav til anlægsomkostninger på baggrund

³⁰ Jf. ØR-bekendtgørelsens § 4, stk. 1 og § 5, stk. 1

af produktivitetsudviklingen på konkurrenceudsatte markeder efter metoden, der er fastsat i ØR-bekendtgørelsens § 10 stk. 2.³¹ Denne metode fremgår eksplicit af den brede politiske aftale om regulering af vandsektoren fra april 2015.³²

På konkurrenceudsatte markeder skal selskaber løbende følge med den generelle produktivitetsudvikling og udviklingen i branchen. Vandselskaber er ikke udsat for det konkurrencepres, der er på et konkurrenceudsat marked. Vi stiller derfor løbende effektiviseringskrav til vandselskaber for, at forbrugerne så vidt muligt opnår samme fordele som på velfungerende konkurrenceudsatte markeder.

Vi foretager ikke en luftkorrektur, når vi stiller individuelle krav. Vi beregner det individuelle krav ved at sammenligne jeres økonomiske ramme (minus ikke-påvirkelige omkostninger) med jeres effektive omkostningsniveau fundet ved benchmarkingen. Metoden er beskrevet på vores hjemmeside.³³

Det fremgår af Fane 2.1 i bilag A, at jeres individuelle effektiviseringskrav er 542.382 kr. i 2022. Dette udgør 2 pct. af indtægtsrammen før effektiviseringskrav, der er 27.119.110 kr. Jeres individuelle effektiviseringskrav overstiger derfor ikke 2 pct. af den indtægtsramme, som det individuelle effektiviseringskrav skal beregnes på baggrund af jf. § 9 i ØR-bekendtgørelsen.

Vi stiller ikke krav til eller vejleder om, hvordan enkelte selskaber efterlever effektiviseringskravene.

³¹ Se beregningen af produktivitetsudviklingen på anlæg i ”Pris- og produktivitetsudvikling, 2021”: www.kfst.dk/vandtilsyn/analyser/

³² <https://www.kfst.dk/media/56367/ny-og-forbedret-regulering-af-den-danske-vandsektor.pdf>

³³ <https://www.kfst.dk/vandtilsyn/benchmarking/okonomiske-rammer-modelbeskrivelse-og-resultater/benchmarking-2022/>

12. Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Konkurrenceankenævnet efter bestemmelserne i vandsektorlovens kapitel 9.³⁴ En klage til Konkurrenceankenævnet skal indgives skriftligt af de klageberettigede til Forsyningssekretariatet.³⁵

Klagefristen er fire uger fra den dag, den endelige afgørelse er meddelt.

Hvis I ikke har afgivet et høringssvar, inden høringsfristen udløber, anses denne afgørelse for at være endelig, hvorfor klagefristen er fire uger fra den dag høringsfristen udløber. Hvis I har afgivet et høringssvar, inden høringsfristen udløber, er klagefristen fire uger fra den dag, hvor den endelige afgørelse med behandling af høringssvaret er meddelt.³⁶

Forsyningssekretariatet sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Konkurrenceankenævnet ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

De klageberettigede er adressaten for afgørelsen. For så vidt angår spørgsmål om natur og miljø er endvidere følgende klageberettigede:

- 1) offentlige myndigheder,
- 2) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, og
- 3) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

Denne afgørelse kan ikke indbringes for domstolene, før Konkurrenceankenævnet har truffet sin endelige afgørelse.³⁷

Med venlig hilsen

Forsyningssekretariatet

Tone Madsen

Maria Folker-Schiller

³⁴ Jf. vandsektorlovens § 26, stk. 2

³⁵ Jf. vandsektorlovens § 26, stk. 5 og § 27

³⁶ Jf. vandsektorlovens § 26, stk. 8

³⁷ Jf. vandsektorlovens § 29, stk. 2